

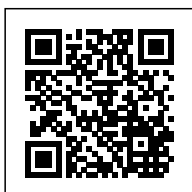
PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY
POSLANECKÁ SNĚMOVNA

10. volební období

47/0

**Senátní návrh ústavního zákona, kterým se mění ústavní zákon
č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších ústavních
zákonů**

Zástupce předkladatele: Kordová Marvanová H. a další
Doručeno poslancům: 1. prosince 2025 v 14:02

ÚSTAVNÍ ZÁKON

ze dne 2025,

**kterým se mění ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky,
ve znění pozdějších ústavních zákonů**

Parlament se usnesl na tomto ústavním zákoně České republiky:

Čl. I

V čl. 97 ústavního zákona č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, se na konci odstavce 1 doplňuje věta „Nejvyšší kontrolní úřad dále vykonává kontrolu hospodaření právnických osob zřízených zákonem poskytujících veřejnou službu v oblasti televizního a rozhlasového vysílání.“.

Čl. II

Účinnost

Tento ústavní zákon nabývá účinnosti dnem 1. července 2026.

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

A. Obecná část

1. Zhodnocení platného právního stavu a vysvětlení nezbytnosti navrhované právní úpravy v jejím celku a vysvětlení principů navrhované právní úpravy, včetně zhodnocení současného stavu a dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti mužů a žen

Cílem návrhu ústavního zákona, kterým se mění ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších ústavních zákonů, (dále jen „Ústava“), je rozšířit omezený rozsah ústavních kompetencí Nejvyššího kontrolního úřadu, a to v souladu s dlouhodobě diskutovaným záměrem posílit kontrolu hospodaření médií veřejné služby zřízených zákonem, České televize a Českého rozhlasu, s cílem posílit jejich transparentnost.

Rozšíření možností kontroly hospodaření médií veřejné služby je dlouhodobě podporováno veřejností i odborníky, včetně Rady České televize a Rady Českého rozhlasu, tak rovněž samotnými médii veřejné služby. Současný způsob kontroly hospodaření těchto médií není dostatečný, neboť Rada České televize a Rada Českého rozhlasu a jimi zřízené dozorčí komise nemají dostatečné možnosti ke kontrole hospodaření, ani dostatečné odborné zázemí. Navíc jde o orgány, které představují vnitřní kontrolu, zatímco Nejvyšší kontrolní úřad je orgán úplně na médiích veřejné služby nezávislý a představuje vnější nezávislou kontrolu. Nejvyšší kontrolní úřad nemá pravomoc k nápravě, ale jeho úkolem je upozorňovat na existující problémy a poskytovat významnou zpětnou vazbu, která slouží Parlamentu České republiky, vládě, popřípadě dalším orgánům veřejné moci, a všem občanům jako informační zdroj ohledně hospodaření s veřejnými financemi.

V případě novelizace Ústavy je na místě velká zdrženlivost a změny by měly být prováděny na základě pečlivé analýzy a široké odborné a politické diskuse. V tomto případě tato diskuse probíhá víc jak deset let a je na této změně široká shoda, jak ze strany vlády, médií veřejné služby, tak napříč oběma komorami Parlamentu České republiky a veřejnosti. Navrhovaná změna Ústavy je důležitá pro posílení důvěry a transparentnosti médií veřejné služby, které jsou financovány prostřednictvím televizních a rozhlasových poplatků, které jsou hrazeny přímo na základě zákona.

Dosavadní působnost Nejvyššího kontrolního úřadu je v čl. 97 odst. 1 Ústavy omezena na kontrolu hospodaření se státním majetkem a plnění státního rozpočtu. Tato rámcově vymezená působnost je na základě čl. 97 odst. 3 Ústavy „rozpracována“ v zákoně č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu, a to především v § 3 tohoto zákona.

Na základě stávající právní úpravy může tedy Nejvyšší kontrolní úřad provádět kontrolu hospodaření jiných subjektů než státu, tzn. jiných osob (právnických i fyzických) jen v případě, kdy hospodaří se státním majetkem, včetně finančních prostředků.

Česká televize, zřízená zákonem č. 483/1991 Sb., o České televizi, ve znění pozdějších právních předpisů, a Český rozhlas, zřízený zákonem č. 484/1991 Sb., o Českém rozhlasu, jsou samostatné právnické osoby a nehospodaří s majetkem státu, tedy jejich hospodaření dle

současného znění Ústavy nemůže kontrolovat Nejvyšší kontrolní úřad. V souladu se zákonem č. 348/2005 Sb., o rozhlasových a televizních poplatcích a o změně některých zákonů, slouží k financování veřejné služby České televize televizní poplatek a k financování veřejné služby Českého rozhlasu slouží rozhlasový poplatek.

Činnost Nejvyššího kontrolního úřadu nevystupuje ve zjednávání nápravy zjištěných nedostatků, neboť se jedná o orgán bez exekutivní pravomoci. Nejvyšší kontrolní úřad je orgánem vyhledávacím, jehož úkolem je upozorňovat na existující problémy. Jeho činnost tak představuje významnou zpětnou vazbu, která slouží Parlamentu České republiky, vládě, popřípadě dalším orgánům veřejné moci, a všem občanům jako informační zdroj, zda jsou při hospodaření s veřejnými financemi dodržovány zákony. Vyhodnocení jeho zjištění je tak významným podkladem pro případné přijetí opatření, ať už ze strany zákonodárného sboru nebo exekutivních orgánů, směřujících ke zlepšení situace v dané oblasti a signály Nejvyššího kontrolního úřadu o negativních zjištěních na úseku hospodaření s veřejnými financemi jsou v současné době pro jejich ozdravení nanejvýš žádoucí.

Současná ani navrhovaná právní úprava nemá vztah k principům zákazu diskriminace a rovnosti mužů a žen.

2. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem České republiky

Navrhovaná úprava není v rozporu se stávajícím obsahem ústavního pořádku České republiky, respektuje jeho obecné zásady, a není ani v rozporu s nálezem Ústavního soudu České republiky.

3. Zhodnocení slučitelnosti navrhované právní úpravy s předpisy Evropské unie, judikaturou soudních orgánů Evropské unie nebo obecnými právními zásadami práva Evropské unie

Předložený návrh ústavního zákona se netýká práva Evropské unie, předmět úpravy spadá do výlučné působnosti každého členského státu Evropské unie, návrh tak není ani v rozporu se závazky vyplývajícími pro Českou republiku z členství v Evropské unii, zejména se Smlouvou o přistoupení České republiky k Evropské unii, s obecnými zásadami práva Evropské unie ani s judikaturou Soudního dvora Evropské unie.

4. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána

Co se týče souladu navrhovaného ústavního zákona s mezinárodními smlouvami, navrhovaná právní úprava není v rozporu s žádnou mezinárodní smlouvou, kterou je Česká republika vázána, jakož i s obecně uznávanými a dodržovanými zásadami mezinárodního práva a s akty práva Evropské unie.

5. Předpokládaný hospodářský a finanční dopad navrhované právní úpravy na státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty a na podnikatelské prostředí České republiky

Co se týče rozšíření působnosti Nejvyššího kontrolního úřadu, navržená právní úprava nebude mít dopad na státní rozpočet, neboť v této fázi změny kontrolní působnosti Nejvyššího kontrolního úřadu není navrhováno zvýšení objemu prostředků na činnost Nejvyššího kontrolního úřadu ve státním rozpočtu. Na rozpočty obcí a krajů (ostatní veřejné rozpočty) nebude mít úprava dopad.

Návrh nemá vliv na podnikatelské prostředí České republiky.

6. Zhodnocení sociálních dopadů, včetně dopadů na specifické skupiny obyvatel, zejména osoby sociálně slabé, osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny, dopadů na ochranu práv dětí a dopadů na životní prostředí

Navrhovaná právní úprava nebude mít žádné sociální dopady, nemá dopady ani na specifické skupiny obyvatel a nemá ani dopady na životní prostředí.

7. Zhodnocení dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů

Navrhovaná právní úprava žádným způsobem nerozšiřuje dosavadní úpravu týkající se ochrany soukromí a osobních údajů ze strany Nejvyššího kontrolního úřadu. Ostatní navrhované ústavní změny rovněž nemají dopad ve sledované oblasti. V tomto směru je navrhovaná úprava neutrální.

8. Zhodnocení korupčních rizik

Pokud jde o zhodnocení korupčních rizik, lze konstatovat, že rozšíření kontrolní působnosti Nejvyššího kontrolního úřadu se s určitým časovým zpožděním nepochybně pozitivně projeví v tom, že se přirozeně sníží potenciál osob jednat korupčně, neboť „riziko“ odhalení korupčního jednání při výkonu kontrolní činnosti ze strany Nejvyššího kontrolního úřadu se zvýší.

9. Zhodnocení dopadů na bezpečnost nebo obranu státu

Navrhovaná úprava se nedotýká bezpečnosti nebo obrany státu, nemá tak na ně dopad.

10. Zhodnocení dopadů na rodiny

Navrhovaná právní úprava nebude mít žádné dopady na rodiny, na plnění jejich funkcí s ohledem na počet vyživovaných členů, na případnou přítomnost hendikepovaných členů a rodiny samoživitelů, rodiny se třemi a více dětmi a další specifické životní situace.

11. Zhodnocení územních dopadů, včetně dopadů na územní samosprávné celky

Návrh ústavního zákona nerozšiřuje působnost Nejvyššího kontrolního úřadu na územní samosprávné celky, ani na jejich příspěvkové organizace, či právnické osoby. Z těchto důvodů proto nemá dopady na územní samosprávné celky.

12. Zhodnocení souladu navrhovaného řešení se zásadami tvorby digitálně přívětivé legislativy, včetně zhodnocení rizika vyloučení nebo omezení možnosti přístupu specifických skupin osob k některým službám v důsledku digitalizace jejich poskytování (digitální vyloučení)

Návrh ústavního zákona se netýká digitalizace. Nevylučuje ani neomezuje proto možnosti přístupu specifických skupin osob k některým službám v důsledku digitalizace jejich poskytování.

B. Zvláštní část

K čl. I (čl. 97 Ústavy)

Doplnění znění čl. 97 odst. 1 Ústavy ve srovnání s nyní platnou úpravou rozšiřuje kompetence Nejvyššího kontrolního úřadu tak, aby pod jeho kontrolní působnost bylo nově zařazeno i hospodaření s majetkem právnických osob zřízených zákonem, které poskytují veřejnou službu v oblasti televizního a rozhlasového vysílání, což jsou Česká televize a Český rozhlas. Nepředpokládá se přitom ale, že by měl být dotčen (zúžen) stávající rozsah působnosti Nejvyššího kontrolního úřadu konkretizovaný v § 3 odst. 2 písm. b) zákona č. 166/1993 Sb., podle kterého vykonává již dnes tento orgán kontrolu u právnických (a také u fyzických) osob, hospodaří-li se státním majetkem, jimiž jsou např. státní podniky a státní fondy, ale, jak vyplývá i z kontrolních závěrů, v zásadě jakékoliv právnické a fyzické osoby.

Na navrhovanou změnu Ústavy by měla navázat změna zákona, kterým se mění zákon č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu, ve znění pozdějších předpisů.

Výsledkem kontroly prováděné Nejvyšším kontrolním úřadem je „pouze“ kontrolní závěr jakožto písemná zpráva obsahující shrnutí a vyhodnocení skutečností zjištěných při kontrole podle zákona č. 166/1993 Sb. (§ 4 tohoto zákona), který neznamena žádný bezprostřední zásah do činnosti kontrolovaného subjektu.

K čl. II (účinnost)

Účinnost novely Ústavy se navrhuje stanovit na 1. července 2026. Takto stanovené datum nabytí účinnosti zahrnuje dostatečnou legisvakanci lhůtu.

V Praze dne 28. listopadu 2025

Miloš Vystrčil v. r.
předseda Senátu

Platné znění dotčeného ustanovení ústavního zákona č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, s vyznačením navrhovaných změn

čl. 97

(1) Nejvyšší kontrolní úřad je nezávislý orgán. Vykonává kontrolu hospodaření se státním majetkem a plnění státního rozpočtu. **Nejvyšší kontrolní úřad dále vykonává kontrolu hospodaření právnických osob zřízených zákonem poskytujících veřejnou službu v oblasti televizního a rozhlasového vysílání.**

(2) Prezidenta a viceprezidenta Nejvyššího kontrolního úřadu jmenuje prezident republiky na návrh Poslanecké sněmovny.

(3) Postavení, působnost, organizační strukturu a další podrobnosti stanoví zákon.